

LEVENDE GRAFIEK

MIGRANTEN NAAR NEDERLAND

Leerlingen krijgen in 'Levende grafiek' een lijngrafiek of een diagram voorgeschoteld. Deze grafiek beslaat in vrijwel alle gevallen een grotere periode, zodat bepaalde ontwikkelingen visueel worden neergezet. Bij deze grafiek krijgen ze vervolgens een aantal uitspraken of gebeurtenissen. De leerlingen moeten deze, met argumenten op de juiste plaats in de grafiek plaatsen.

De 'Levende grafiek' laat leerlingen:

- het verband ontdekken tussen abstracte en concrete gebeurtenissen
- argumenteren en redeneren
- identificeren, classificeren, ordenen en relateren
- voorkennis activeren en een beroep doen op algemene vaardigheden, zoals luisteren en inleven

Onderwerp	De migratiestromen naar Nederland Deze werkvorm past bij het kenmerkende aspect 'de ontwikkeling van pluriforme en multiculturele samenlevingen'
Activiteit	Leerlingen plaatsen gebeurtenissen op de juiste plaats in een grafiek
Tijdsduur	De werkvorm duurt 50 minuten, inclusief nabespreken
Beginsituatie	Niveau: bovenbouw havo/vwo
Instrueren	In de klas zijn de verschillende migratiestromen naar Nederland behandeld Wat: Nederland is een pluriforme en multiculturele samenleving geworden, deels door de verschillende migratiestromen richting het land. In deze werkvorm probeer je bronnen te koppelen aan deze migratiestromen Hoe: jullie gaan gebeurtenissen koppelen aan jaartallen Waarom: zo krijg je meer kennis en begrip van de stof
Uitvoeren	Iedere leerling krijgt een instructie- en een invulblad. Laat de leerlingen in tweetallen aan de opdracht werken
Nabespreken	Wat: wat zijn de opvallende jaartallen en gebeurtenissen? Wat hebben we geleerd? Hoe: praat met leerlingen over hun aanpak. Hoe hebben ze het gedaan? Waarom op die manier? Waarom: vraag aan de leerlingen wat ze in de les hebben geleerd? Wat was er anders aan deze manier van werken?

Literatuurverwijzingen:

- Havekes, H. (red.), *Geschiedenis doordacht: Actief Historisch Denken 2* (Boxmeer, 2005).
- Fisher, P. (red.), *Thinking Through History* (Londen, 2000).
- Vries, J. de (red.), *Actief Historisch Denken: Opdrachten voor activerend geschiedenisonderwijs* (Boxmeer, 2004).

Deze werkvorm is volledig tot stand gekomen om geschiedenisdocenten te inspireren activerende didactiek toe te passen in hun lessen. Mocht u van mening zijn dat in deze specifieke werkvorm content gebruikt is waarover u copyright beschikt, kunt u zich wenden tot de beheerder van de website.

LEVENDE GRAFIEK

MIGRANTEN NAAR NEDERLAND

Deze werkvorm laat je de migratiegeschiedenis van Nederland in de twintigste en eenentwintigste eeuw onderzoeken.

Ronde 1

Bestudeer de grafiek met daarin de immigratiecijfers van een aantal momenten in de twintigste- en eenentwintigste-eeuwse geschiedenis van Nederland. Deze cijfers representeren groepen migranten die naar Nederland zijn getrokken. Geef per jaartal (en dus per letter) aan welk van de volgende bronnen daarbij hoort.

Ronde 2

Nadat je hebt aangegeven welke bron bij welk jaartal hoort, geef je nu aan uit welk land de migranten komen.

Ronde 3

Gebruik de bron en zo nodig het internet om te achterhalen welke motieven de migranten hebben gehad om naar Nederland te migreren.

bron 1 – ‘Op mijn gasfornuis kookt het water in het koffiekannetje dat ik in de Arabische winkel in Oostende heb gekocht. Ik voeg er 4,5 lepeltjes Teva-koffie aan toe en laat het goed doorkoken. Ook dat typisch zilveren pakje koffie dat ik zo goed ken van bij ons thuis in Syrië, heb ik in dezelfde winkel kunnen kopen. Ik zet koffie voor mijn gast, de man met wie ik eerder de vluchtige ontmoeting aan het busstation had. Hij is een gemoedelijke man, ik schat veertig, met wie ik na dat weekje Düsseldorf opnieuw contact heb genomen. Hij blijkt als vrijwilliger contacten te leggen met de ingeweken vluchtelingen om voor hen, als ze dat wensen, een buddy te vinden. Iemand die wat helpt om makkelijker de weg te vinden in de nieuwe stad.’

bron 2 – 'Jodenwet volgde op jodenwet en onze vrijheid werd zeer beknot. Joden moeten een jodenster dragen; joden moeten hun fietsen afgeven; joden mogen niet in de tram; joden mogen niet in een auto, ook niet in een particuliere; joden mogen alleen van 15.00 - 17.00 uur boodschappen doen; joden mogen niet naar een zwembad, evenmin naar tennis-, hockey- of andere sportplaatsen; joden mogen niet roeien; joden mogen in het openbaar generlei sport doen; joden mogen na acht uur 's avonds niet meer in hun tuin zitten, evenmin bij hun kennissen; joden mogen niet bij christenen thuis komen; joden moeten naar joodse scholen gaan en al dergelijke meer.'

bron 3 – ‘Wat er van terecht moet komen, ik weet het niet! Duizenden, ik lieg niet, Duizenden vluchtelingen van Antwerpen en omgeving komen met treinen, wagens en te voet Roosendaal binnen. Rijk en arm, alles vlucht naar Nederland. Alle groote gebouwen, niet voor het leger in gebruik, zitten vol met deze ongelukkige mensen, die allen liefdevol door geheel Roosendaal worden geholpen.’

bron 4 – ‘De wet voor gezinshereniging werd ingesteld. Daar heeft mijn vader gebruik van gemaakt, omdat hij hierdoor meer zekerheid en stabiliteit kon krijgen. Een goede vriend van mijn vader stelde hem voor met zijn zus te trouwen. Mijn vader vond het een goed idee. Hij heeft met haar kennisgemaakt in Marokko en haar ouders om haar hand gevraagd. Mijn moeder was toen negentien jaar, ze zat nog op school en droomde ervan een farmaceutische opleiding te volgen. Iedereen in haar omgeving zei dat dit de kans van haar leven was. Ze accepteerde het aanbod omdat ze haar toekomstige kinderen een betere toekomst wilde bieden. Na een grote bruiloft in Marokko vloog ze met mijn vader naar Nederland. Mijn vader was heel erg trots dat hij dit bereikt had: nu kon hij zijn gezin stichten. Een jaar later ben ik geboren.’

bron 5 – ‘In de ambtswoning van de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken hebben zaterdagmorgen minister Luns en de Italiaanse ambassadeur in Nederland een definitief akkoord getekend over de werving van Italiaanse arbeiders voor Nederland. Om te beginnen zullen tweeduizend ongehuwde, en voor het merendeel ongeschoolde Italiaanse arbeidskrachten hier kunnen komen. Wanneer er behoefte aan bestaat zullen straks nog meer Italianen naar Nederland kunnen gaan. Eind augustus zullen de eersten in Utrecht aankomen.’

bron 6 – ‘Mijn moeder droeg wel altijd een sarong, die heeft zij sinds we in Nederland zijn altijd gedragen tot haar dood toe. Ze heeft nooit een broek, een jurk of wat dan ook gedragen. [...] Mijn moeder had heimwee omdat het een ander land is. Maar verder voor de rest niet, ze is ook niet naar Indonesië op bezoek geweest. Want daar heeft ze geen verlet van zegt ze, want ik woon hier in een paradijs, ik word hier goed verzorgd. Dus wat heb ik in Indonesië nog te zoeken. Nou dat is ook positief of niet. [...] Ja vind ik wel, voor zo'n vrouw, ging de deur nooit uit. Maar je moet niet vergeten ze heeft dertien kinderen in de oorlog gebaard. Ze kan lezen noch schrijven.’

bron 7 – ‘Neem Nuriye, die als schoonmaakster in het Groene Hart Ziekenhuis in Gouda werkte: "Ik heb altijd twee baantjes tegelijk gedaan. 's Avonds poetsen in de keuken van het ziekenhuis, overdag maakte ik witlof schoon." Het werk mocht zwaar zijn, de arbeidsomstandigheden waren beter dan in Turkije, vond Nihat, die bij Spinnerij Nederland werkte. Hij vond bijvoorbeeld de machines veel beter onderhouden. Ook de kantine en de rookruimte waren beter dan in het thuisland. Bovendien waren de chefs in Turkije heel autoritair. Onder elkaar een sigaretje roken, thee drinken en een praatje maken was in Turkije ondenkbaar.’

bron 8 – ‘Nederland wil Suriname tot een ‘proefpolder’ van ontwikkelingssamenwerking maken, net zoals indertijd Nieuw-Guinea. Wij wilden het goed doen. Beter dan Engeland, dat landen als Guyana liet vallen en zich er niets meer van aantrok. Dat leidt tot machtsstrijd, chaos en revolutie. Wij wilden de onafhankelijkheid niet in economische neergang laten uitmonden, maar garanties scheppen voor economische verzelfstandiging die verpaupering tegenging.’

bron 9 – ‘Qader vluchtte uit Kabul, verbleef tijdelijk in Kursk, waar Lilia woonde, en reisde door naar ons land. Waarom Nederland? ‘Vergeleken met de andere landen in West-Europa, straalde Nederland respect uit voor de vreemdeling, had een hoog moreel en intellectueel gehalte en kwam dichtbij datgene wat ik van mijn ouders had meegekregen aan beschaving.’ Vijf jaar later, toen hij de A-status had verworven, kwam zijn grote liefde hem met hun dochter Luba achterna. Qader en Lilia hebben twee lieve dochters, Luba, bijna 11, en de 4-jarige Afiya. We zitten in hun sfeervolle woning in Nijmegen-Zuid aan de tafel met koffie, dadels en cookies om zijn levensverhaal door te nemen. Het is dat van een jonge man die droomde van een democratischer leven, in Afghanistan al, maar weg moest omdat hij als jonge journalist en TV-maker die idealen uitdroeg in een samenleving die onder zijn ogen verstarde in de gevangenis van de Taliban. Hij lééft in de geschiedenis van zijn land, kent er alle details van, maakt voelbaar hoe bewogen die geschiedenis is. Hij kan daar met zijn rustige en tegelijk levendige stem uren over praten. Houdt van zijn land.’

bron 9 – ‘In de afgelopen jaren is het aantal Polen in Nederland snel toegenomen. De toetreding van Polen tot de EU heeft hieraan een belangrijke impuls gegeven. Vanaf dat moment konden Polen zich in Nederland vrij vestigen. Inmiddels vormen de Polen een substantiële migrantengroep. Vooral mannen komen vanwege werk naar Nederland, maar ook bijna de helft van de vrouwen is als arbeidsmigrant naar Nederland gekomen. Ongeveer een kwart van de Poolse vrouwen in deze onderzoeksgroep is vanwege een autochtone partner naar Nederland gekomen. Een vijfde van de vrouwen is volgmigrant.’

LEVENDE GRAFIEK

MIGRANTEN NAAR NEDERLAND

Beantwoord onderstaande vragen individueel.

1. De immigratiegeschiedenis van Nederland sinds de Tweede Wereldoorlog kan worden ingedeeld in drie verschillende perioden. Bestudeer je levende grafiek en vul onderstaande tabel in. Kies uit: arbeidsmigratie (2x), dekolonisatie, politieke dreiging, Syriërs, Irakezen, Turken, Marokkanen, Polen, Indonesiërs, Spanjaarden, Surinamers, Italianen, Afghanen

Periode	Reden voor migratie	Groepen
1945-1975		
1960-1973		
1980-2020		
2015-nu		

Historici zijn van mening dat Nederland een écht migratieland is, al sinds haar ontstaan.

2. Zoek in je boek uit vanaf welk moment grote aantallen buitenlanders naar Nederland kwamen. Noem hierbij enkele voorbeelden, het tijdvak en de reden waarom deze buitenlanders zo graag naar Nederland kwamen.

---

3. In Nederland bestaat er tegenwoordig een heftig debat rondom multiculturalisme en integratie. Gebruik voor deze vraag het internet.
  - a. Zoek uit wat de begrippen integratie en multiculturalisme betekenen.
  - b. Geef aan welke politieke partijen (in het verleden) het integratiedebat aanzwengelden.

Er zijn politici die stellen dat 'de multiculturele samenleving is mislukt'.

- c. Wat is de definitie van een multiculturele samenleving?
- d. Welke argumenten gebruiken zij om te stellen dat de multiculturele samenleving in Nederland is mislukt?

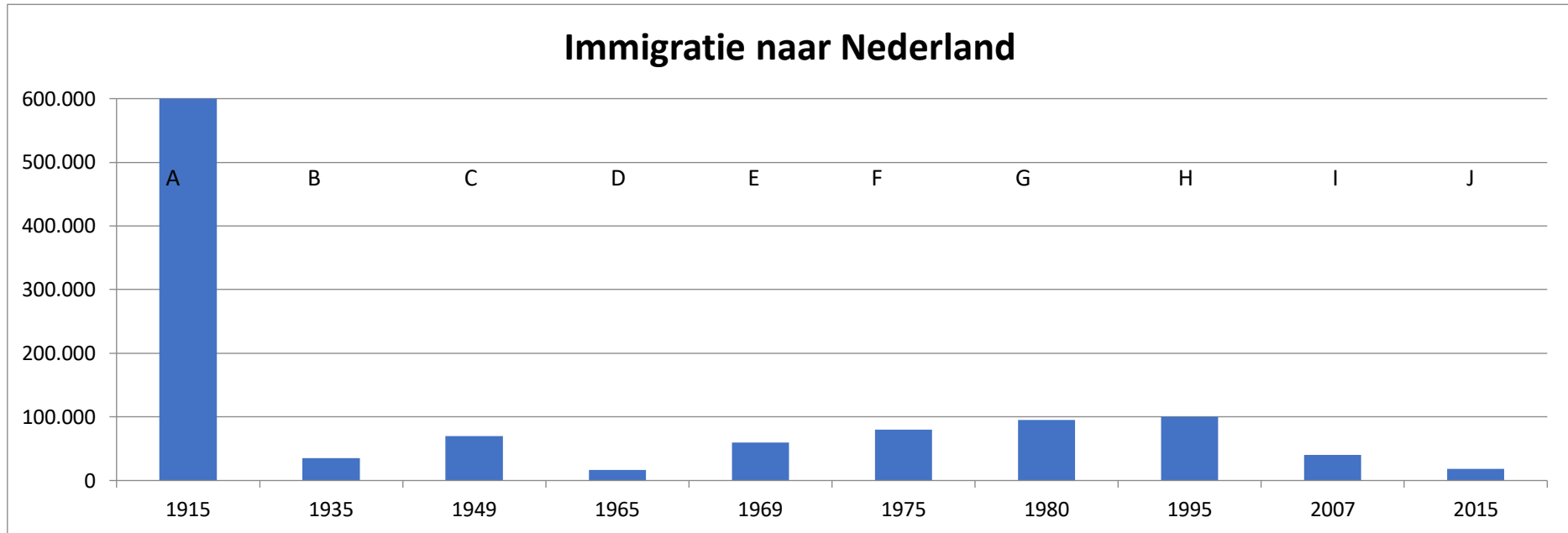

LEVENDE GRAFIEK

MIGRANTEN NAAR NEDERLAND

	Bron (ronde 1)	Afkomstig uit welk land (ronde 2)	Reden voor migratie (ronde 3)		Bron (ronde 1)	Afkomstig uit welk land (ronde 2)	Reden voor migratie (ronde 3)
A				F			
B				G			
C				H			
D				I			
E				J			